

SUOMEEN MAAILMAN VAHVIN ILMASTOLAKI

Me allekirjoittaneet suomalaiset nuorisotoimijat vaadimme, että Suomen ilmastolaki uudistetaan maailman vahvimmaksi ja kunnianhimoisimmaksi heijastaen Suomen halua nousta globaaliksi johtajaksi ilmastomuutoksen vastaisessa työssä.

Ilmastomuutos uhkaa koko ihmiskuntaa ja kaikkea elämää planeetallamme siinä muodossa kuin me ne tunnemme. Sillä on negatiivisia vaikutuksia niin ekologiseen, sosiaaliseen kuin taloudelliseen ympäristöömme. Suurimmassa vaarassa ovat jo valmiiksi heikoimmassa asemassa olevat ihmiset.

Vaikka ilmastomuutos koskettaa kaikkia, vaikuttaa se aivan erityisesti meihin nuoriin ja meidän tulevaisuuteemme. Mitä pidempään ilmastomuutoksen torjumista viivytellään, sitä vakavampia sen seuraukset ovat.

Jotta voimme tulevaisuudessakin säilyttää planeettamme elinkelpoisena ja turvata hyvän elämän edellytykset, on meidän toimittava nyt. Yhteiskuntaa on alettava jälleenrakentaa maapallon ekologiset reunaehdot huomioon ottaen. Ilmastolakia on tiukennettava, sillä tähän asti tehdyt ilmastotoimet ovat riittämättömiä.

Me allekirjoittaneet nuorisotoimijat vaadimme seuraavia kirjauksia 1–5 uuteen ilmastolakiin.

Muutosta vaatien,
Nuorten Agenda 2030 -ryhmä ja Suomen YK-nuoret

Yhteistyössä:

350 Suomi ry
Allianssi
Aseistakieltäytyjäliitto
Biosfääri ry
Changemaker
Climate Move
Dodo ry
Eurooppanuoret
European Youth Parliament Finland – EYP
F*NO Feministiset Nuoret ja Opiskelijat
Fridays for Future Suomi
FinMUN
Helsingin YK-nuoret
Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan Vihreät
Helsingin yliopiston ylioppilaskunta
Hiilivapaa Suomi
Joensuu seudun monikulttuurisuusyhdistys ry
Jyväskylän YK-yhdistys
Keskustanuoret
Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry
Kokoomusnuoret
Kuopion ilmastonuoret/Luonnonystävät-toimintaryhmä
Luonto-Liitto
Nuorten ilmastodelegaati, Allianssi ry
Nuorten YK-delegaatti, Allianssi ry
Nuorten Suomi ry

Nyyti ry
Parecon Finland
Piraattinuoret
Plan International Suomi
Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto
Sosialidemokraattiset nuoret
Suoma Sámi Nuorat
Suomen 4H-liitto
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
Suomen Kristillisdemokraattiset Nuoret
Suomen Lukiolaisten Liitto
Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto
Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry
Suomen Opiskelijakuntien Liitto – SAMOK ry
Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry
Suomen Sadankomitea ry
Suomen Yhteiskunta-alojen Ylioppilaat
Suomen ylioppilaskuntien liitto – SYL ry
Svensk Ungdom – RKP-nuoret
Tampereen YK-yhdistys
Turun YK-yhdistys
Turun yliopiston ylioppilaskunta
Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto
Vasemmistonuoret
WWF Nuoret

1. Ilmastolakiin tulee kirjata Suomelle sitova velvoite saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä ja hiilinegatiivisuus nopeasti sen jälkeen

Lakiin tulee asettaa sitovat välitavoitteet, joilla varmistetaan vuoden 2035 hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen. Välitavoitteet tuovat ilmastopolitiikkaan jatkuvuutta ja varmistavat sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden.

Laissa on määriteltävä selkeästi hiilineutraalius ja sen laskentakaava eli määritettävä, miten kaikkien yhteiskunnan eri toimijoiden päästöt lasketaan.

Lain 15 §:ssä lueteltuihin viranomaisen tehtäviin on lisättävä, että jokainen 15 §:ssä lueteltu vastuuministeriö varmistaa osaltaan päästövähennystavoitteiden toteutumisen vuoteen 2035 mennessä ja sen jälkeen. Tämä sisältää velvollisuuden valtioneuvoston kanslialle noudattaa ilmastotavoitteiden kanssa linjassa olevaa omistajaohjauspolitiikkaa ja esimerkiksi äänestää yhtiökokouksissa Pariisin sopimuksen päästövähennystavoitteiden mukaisten päätösten puolesta. Kestävän omistajaohjauksen periaatepäätös ei yksinään ole riittävä.

Ilmastolakia on kokonaisuudessaan kehitettävä velvoittavammaksi, jotta sen tavoitteet saavutetaan.

Kaikissa lakiin kirjattavissa toimissa on huomioitava sosiaalinen kestävyys ja mahdollistettava reilu siirtyminen hiilineutraaliin hyvinvointiyhteiskuntaan. Ilmastotoimien tulee osaltaan tukea luonnon monimuotoisuuden suojelua.

2. Uuden ilmastolain tulee noudattaa päästöjen mitigaatiohierarkiaa

Suomen on mitigaatiohierarkiaa noudattaen ensisijaisesti vähennettävä päästöjään. Päästökompensaatioiden on oltava vasta viimeinen vaihtoehto hiilineutraaliutta tavoiteltaessa.

Suomen tulee vähentää päästöjään ensisijaisesti fossiilisten polttoaineiden kulutusta vähentämällä. Jo asetetun kivihiilikiellon lisäksi lakiin on kirjattava suunnitelma muistakin fossiilisista polttoaineista luopumiseksi vuoteen 2030 mennessä.

Suomi ei voi tyytyä ainoastaan omien rajojensa sisäpuolella aiheutuvien päästöjen vähentämiseen. Suomen on ilmastolaissa otettava vastuu myös ulkoistetuista päästöistään.

Ne päästöt, joita ei voida vähentää, on kompensoitava kasvattamalla Suomen sisäisiä hiilinieluja. Suomi ei saa tukeutua ilmastotavoitteiden saavuttamisessa ulkomaisiin kompensatioihin. Ilmastolaissa on sitouduttava kasvattamaan Suomen hiilinieluja ja määriteltävä niille kunnianhimoiset kasvutavoitteet.

3. Uuden ilmastolain on turvattava nuorten osallistuminen ilmastopoliittiseen päätöksentekoon

Nuorten osallisuutta on lisättävä ja tuettava. Nuoria on kuultava ilmastopäätöksenteon suunnittelu- ja toteutusvaiheissa. Ilmastotavoitteiden saavuttamisesta on raportoitava nuorten kanavissa ja nuoria kiinnostavalla tavalla.

Valtioneuvoston tulee asettaa nuorista koostuva ja riippumaton nuorten elin ilmastopoliitiikan suunnittelun ja sitä koskevan päätöksenteon tueksi. Lakiin on kirjattava nuorten elimelle kuulemisvelvollisuus ja kommentointioikeus aina kun lain piiriin kuuluvia tavoitteita tai mittareita asetetaan ja niistä raportoidaan sekä silloin, kun lakia päivitetään.

4. Ilmastolaissa tulee taata kansalaisille riittävät tiedonsaanti- ja osallistumismahdollisuudet elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon

Tieto Suomen ilmastopoliittisesta päätöksenteosta ja päästövähennystavoitteiden etenemisestä tulee olla helposti, läpinäkyvästi ja jatkuvasti jokaisen saatavilla.

Ilmastovuosikertomusta tulee kehittää niin, että se muodostaa kokonaiskuvan Suomen ilmastopoliitiikan tilasta. Siinä tulee jatkossa raportoida myös Suomen ulkoistetut päästöt. Tämän lisäksi ilmastovuosikertomuksessa tulee tarkastella maankäyttösektorin ja päästökauppasektorin ilmastopoliittisia toimenpiteitä. Ilmastovuosikertomusta on vahvistettava ilmastolain uudistuksen yhteydessä, ja sen saavutettavuutta on parannettava.

Uuden ilmastolain on turvattava kansalaisille vahvat osallistumismahdollisuudet ilmastopoliittisessa päätöksenteossa. Ilmastolaissa on asetettava osallistamisvelvoite ilmastopoliitiikan tavoitteita ja niiden mittareita asetettaessa sekä ilmastopoliittisia suunnitelmia toimeenpantaessa. Uuden ilmastolain on taattava kansalaisille yhtäläiset osallistumismahdollisuudet kaikilla hallinnonaloilla.

Erityisesti on kuultava kaikista heikoimmassa asemassa olevia, joihin ilmastonmuutoksen vaikutukset osuvat koviten. Myös alueellisen tasa-arvon on toteuduttava kansalaisten kuulemisissa: kuulemistilaisuuksia on järjestettävä ympäri Suomea helposti saavutettavissa paikoissa. Kuulemistilaisuuksissa on huomioitava esteettömyys.

5. Ilmastolain tulee vahvistaa ilmastopaneelin roolia Suomen ilmastopoliitikassa

Laissa asetettujen tavoitteiden on perustuttava tieteeseen: ilmastopaneelia on kuultava ilmastopoliitiikan keinoja valittaessa.

Ilmastolain on turvattava ilmastopaneelille riittävät resurssit toteuttaa tarkoitustaan panelistien toimiessa samanaikaisesti aktiivisina tiedeyhteisön jäseninä.

